

Nr 18

Av herrar **Sjöholm** och **Rubin**, om åtgärder för kontroll beträffande av arbetsgivare innehållen skatt.

Den viktigaste fordran som kan ställas på ett lands skattesystem är, att det så långt det någonsin är möjligt är rättvist. Det åligger myndigheterna som en oavvislig skyldighet att tillse att denna fordran uppfylles.

För att ett skattesystem med skäl skall kunna kallas rättvist måste i möjligaste mån garantier skapas mot risken att en och samme skattebetalare nödgas erlägga samma skatt eller del därav två gånger.

Alltsedan det s. k. källskattesystemet infördes i vårt land förekommer i ett inte ringa antal den form av dubbelbeskattning som ovan avses. Om vid källskatteavdraget ett högre belopp av den anställdes lön innehålls, än vad som sedermera inlevereras till skattemyndigheterna, kommer den anställde att å sin slutliga debetsedel krediteras ett för lågt belopp som erlagd preliminär skatt. Följden härav blir i sin tur att hon eller han antingen kommer att debiteras kvarstående skatt eller tillgodoräknas en lägre överskottsskatt än vad som korrekt skulle ha varit fallet. Det är ställt utom allt tvivel att inte så få arbetsgivare begagnar denna metod för förvärvandet av extrainkomster på den eller de anställdas bekostnad. Detta rubbar givetvis ingenting i det allmänt kända förhållandet att arbetsgivarna i stort sett på ett utomordentligt tillfredsställande sätt utan vederlag handlägger denna skatteuppbörd för statsverket.

Det torde inte kunna råda delade meningar om att skattebetalaren måste skyddas mot att skattesystemet utnyttjas på det för henne eller honom menliga sätt som ovan antytts. Den enda kontrollmöjlighet som här föreligger består däri, att den anställde vid erhållandet av den slutliga debetsedeln kontrollerar den därå upptagna summan för erlagd preliminär skatt med det sammanlagda beloppet avdragen skatt under inkomståret — beloppet bör framgå av avlöningskvittona för denna tid. Det är sålunda nödvändigt att denna kontrollmöjlighet verkligen utnyttjas. Så är med all visshet inte fallet, och ansvaret härför måste till stor del riktas mot de statliga myndigheterna. Skattebetalarna har aldrig på ett tillnärmelsevis nöjaktigt sätt blivit informerade om att de i eget intresse måste underkasta den slutliga debetsedeln denna kontroll. Vid distributionen av de slutliga debetsedlarna enligt 1965 års taxering medsändes visserligen en trycksak av informativ karaktär. I denna, där de direkta felaktigheterna visat sig vara många och svåra, behandlas den angelägenhet, som här nu är aktuell, i för-

bigående på ett fåtal rader — dessutom helt missvisande och vilseledande.

Det framstår som oundgängligen nödvändigt att skattebetalaren väckes till insikt om vad han har att iakttaga för att skydda sin rätt. Det är myndigheternas skyldighet att tillse att detta blir gjort. Det synes kunna vara en lämplig metod att alla A-skattebetalare samtidigt med den preliminära debetsedeln erhåller ett kuvert å vilket i text med stora bokstäver anges exempelvis följande: »I detta kuvert skall Ni förvara Eder avlöningskvitton eller andra avlöningspecifikationer för inkomståret 1967. När Ni erhåller den slutliga debetsedeln för detta inkomstår — vilket sker i slutet av år 1969 — kontrollera då att summan av vad Ni fått vidkännas som avdrag för preliminär skatt stämmer med det belopp som å den slutliga debetsedeln är upptaget som erlagd preliminär skatt för år 1967 (rad 14). Om inte beloppen stämmer överens, skall Ni omgående meddela den myndighet som tillställt Eder den slutliga debetsedeln — detta är angivet dels å debetsedeln och dels å kuvertet. — Ni måste i Eder eget intresse göra denna kontroll. Risk kan annars finnas att Ni får betala skatt dubbelt eller med för högt belopp.» — Även andra metoder är naturligtvis tänkbara.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära att anvisningar av den innebörd, som i motionen framlagts, skall tillställas de lokala skattemyndigheterna för främjande av den enskilde skattebetalarens möjlighet att öva tillfredsställande kontroll över att avdragen skatt tillgodoräknas henne eller honom såsom erlagd.

Stockholm den 12 januari 1966

Sten Sjöholm

Bertil Rubin